

Idunskolan Nacka kommun

Pernilla Qvist-Holm Agneta Wessel v. 14-15 2016 Danderyd Sollentuna

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	6
Sammanfattande slutsats	6
Starka sidor	7
Förbättringsområden	7
MÅLOMRÅDEN	8
Normer och värden	8
Kunskaper	
Ansvar och inflytande för elever	14
Bedömning och betyg	
Rektors ansvar	
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	20
REFERENSER	20

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Interviuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Idunskolan
Är verksamheten kommunal	Fristående
eller fristående? Om fristående	Huvudman är Idunstiftelse för Waldorfpedagogik
ange ägare.	
Årskurser	1-9
Ev. profil på skolan.	Waldorf

Statistik

Antal elever:	150
Antal lärare	21
Hur många av dessa är	Statlig legitimation 1
legitimerade?	Behöriga att söka statlig legitimation eller väntar på: 5
	Waldorflegitimation 2
	Behöriga att söka Waldorflegitimation 11
Antal personal i fritidshem.	6 (varav en vikarie under våren 2016)
Hur många av dessa är	Ingen, men tre är lärare och två är under utbildning (lärare
utbildade	mot fritidshem)
fritidspedagoger/lärare mot	
fritidshem?	
Hur många avdelningar och	Inga separata avdelningar på vårt utefritids.
hur många elever per	Totalt 93 barn inskrivna varav 23 i fritidsklubben
avdelning?	
Antal personal i förskoleklass.	Vi har ingen förskoleklass men 14 sexåringar inskrivna i
	förskolan
Antal	1 specialpedagog, 1 speciallärare
specialpedagoger/speciallärare.	
Antal skolledare	En rektor och en pedagogisk samordnare

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad?	Skolans rektor är tillika förskolechef.
(finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Huvudmannen har utsett dess styrelseledamot att vara operativ i skolan. Hon arbetar heltid.
	En administrativ samordnare arbetar 80%, med ekonomi och kansli som huvudsakligt ansvarsområde.
	Huvudmannens styrelse har tillsatt en operativ ledningsgrupp, som består av styrelseordförande, rektor/förskolechef, administratör, pedagogisk

	samordnare, förstelärare, förskollärare som representant för förskolan och föreståndare för fritidshemmet. Pedagogisk samordnare har arbetstid i sin tjänst för samordningsfunktion, handledning av övrig personal och viss administration. Huvudsaklig uppgift är att samordna, leda och följa upp arbetet med särskilt stöd. Fritidshemmet har en föreståndare, som ingår i ledningsgruppen. Hon är arbetslagsledare för personalen på fritidshemmet.
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Rektor, pedagogisk samordnare, specialpedagog, speciallärare, skolsköterska med psykolog, kurator och skolläkare vid behov.
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Vi har ingen förskoleklass men sexårsverksamhet inom ramen för förskolan. Vi har etablerade rutiner för övergång från förskola till skola. Alla blivande elever i klass 1, oavsett om de går på vår förskola eller kommer utifrån, får träffas tillsammans med föräldrar och blivande lärare på våren. Förskollärarna har överlämning till lärarna och fritidshemmet.

OBSERVATIONENS METOD

Vi är två observatörer som observerar Idunskolan 4-8 april 2016. Innan observationen tar vi del av skolans hemsida samt de dokument som rektor skickat till oss.

Vi har besökt skolans alla klasser och deltagit i fritidshemmets verksamhet. Vi har deltagit vid måltiderna.

Vi har närvarat vid

- kollegiemöte
- ledningsgruppsmöte
- fritidshemsmöte
- elevrådsmöte

Vi har intervjuat

- ledningsgrupp
- rektor
- pedagogisk samordnare
- 2 st pedagoger, varav en förstelärare

Vi har dessutom haft flera spontana samtal med pedagoger och elever.

De intervjuade lärarna valdes ut av observatörerna.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Idunskolan är en Waldorfskola med förskola och skola. Skolan har 150 elever fördelade på 7 klasser; åk 1, 2, 3, 4, 5, 6-7 och 8-9. Skolans undervisning vilar på en grund från Waldorfskolans läroplan som integreras med Läroplan för Grundskolan (Lgr 11).

Undervisningen genomsyras av Waldorfpedagogikens hörnstenar; teori, hantverk och konst. Eleverna i de yngre årskurserna gör i huvudsak sina egna läroböcker med egen text och illustrerar dem med egna teckningar. Arbetsformen med periodläsning av samma tema under en viss tid är vanligt förekommande och är ämnesövergripande. Allt material som används är miljövänligt och anpassat till elevens ålder. Undervisningen följer i stort samma struktur under hela skoltiden.

Rektor leder verksamheten tillsammans med en ledningsgrupp. Huvudman för skolan är Idunstiftelsen för Waldorfpedagogik och operativ ledare är en styrelserepresentant från huvudmannen. Rektor har det pedagogiska ansvaret för skolan och allt personalansvar. Rektors ledning är en av skolans starka sidor.

Skolan har en stor naturtomt till sitt förfogande och på tomten finns flera byggnader. Alla klassrum är inredda och planerade efter den verksamhet som bedrivs där. Materiel är i huvudsak gjort i naturmaterial och anpassat efter elevernas åldrar. Skolgården är stor och inbjuder till många olika sorters aktiviteter. Föräldrar medverkar aktivt i iordningsställande av gård och lekmaterial. Skolans inre och yttre miljö är ytterligare en av skolans starka sidor.

Användandet av modern teknik i undervisningen är ett förbättringsområde för skolan som i nuläget har ca 15 datorer som används i huvudsak av eleverna i åk 8 och 9.

Eleverna på Idunskolan får betyg endast i åk 9. Skriftliga omdömen ges till övriga elever en gång per läsår. Nationella prov som ges i årskurs 6 bedöms enligt kunskapskriterierna och resultatet presenteras som ett omdöme. Pedagogerna rättar själva sina elevers nationella prov. Vid bedömning och betygssättning sker inget samarbete mellan andra ämneslärare eller andra skolor. Ökad kännedom om kunskapskrav och arbete för att säkra en allsidig, likvärdig och rättssäker bedömning är ett förbättringsområde.

Fritidshemmets verksamhet för åk 1-3 sker till stor del utomhus. I organisationen ingår också en fritidsklubb som vänder sig till åk 4-5. Fritidshemmet erbjuder en varierad verksamhet som vilar på barnens önskemål och fria lek. Verksamheten är nära knuten till skolan och flera av fritidspedagogerna har också uppgifter inom skolan under dagen.

Starka sidor

Rektors ledning och pedagogiska utvecklingsarbete (rektors ansvar) Skolans inre och yttre lärandemiljö (kunskaper) Fritidshemmets samarbete med skolan och den varierande verksamheten (kunskaper)

Förbättringsområden

Användandet av modern teknik i lärandeprocessen (kunskaper)
Elevers kännedom om kunskapskraven (betyg och bedömning)
Arbetet med allsidig, likvärdig och rättssäker bedömning (betyg och bedömning)

MÅLOMRÅDEN

.

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Idunskolans värdegrundsarbete utgår från skolans likabehandlingsplan. Den uppdateras och revideras varje år, dels i kollegiet och dels i elevrådet. De föreslagna ändringarna går sedan tillbaka till kollegiet och eleverna via elevrådsrepresentanterna och därefter färdigställs likabehandlingsplanen, berättar en pedagog vi intervjuar. Flera pedagoger och rektor bekräftar arbetsgången.

Skolan har nyligen bjudit in en föreläsare som behandlat ämnet nätetik. Denna föreläsning vände sig till både elever, personal och föräldrar, säger en pedagog. Vi frågar om skolan har en särskild grupp som arbetar mot mobbning, men enligt flera pedagoger visar den årliga elevundersökningen att mobbning inte förekommer på skolan. Om någon pedagog märker att det uppstår grupperingar i någon klass eller att någon elev inte mår bra så tas detta upp i kollegiet och olika lösningar och åtgärder diskuteras, säger pedagogerna.

Skolan har några gemensamma regler för skolan, som arbetas fram och revideras via klassråd och elevråd, berättar en pedagog. Varje klass diskuterar och arbetar fram sina egna klassregler.

Alla elever vi pratar med säger att de trivs på skolan och att de känner sig trygga med sina lärare. Vi ser att de gemensamma regler som gäller mobiltelefoner, uteskor och utekläder efterlevs i alla klasser.

Förhållningssätt

Pedagogerna på Idunskolan möter varje dag sina elever i en samling på morgonen. Vi är med på samlingen i de yngre klasserna. Pedagogen hälsar på eleverna och tar i hand och eleverna sätter sig sedan på bänkar som står i en cirkel runt ett litet bord med ett tänt levande ljus. De väntar till alla är samlade. Pedagogen hälsar på eleverna, som nu står upp, genom att säga "Godmorgon kära elever i klass xxx", och eleverna svarar "God morgon kära lärare i klass xxx". Därefter läser alla tillsammans en morgonvers som är densamma varje dag. I en klass spelar pedagogen ett musikstycke på en lyra och sedan tar alla fram sina flöjter och alla spelar tillsammans. I en annan klass reciterar de tillsammans en vers och rör sig samtidigt runt i klassrummet och i ytterligare en annan spelar alla tillsammans ett stycke på flöjt. Pedagogerna talar med låg röst och eleverna deltar i samlingen utan att störa.

Pedagogerna är respektfulla mot eleverna och vi hör bara vid enstaka tillfällen någon pedagog höja rösten och säga till en elev som stör de andra eleverna. Vi hör några elever som svarar sina lärare på ett mindre respektfullt sätt. Vi ser inga konflikter mellan elever.

Flera elever vi pratar med säger att de trivs med sin klass och att klasskompisarna är bra.

Arbetsklimat för elever

På flertalet av de lektioner vi besöker råder god arbetsro och eleverna sitter i sina bänkar och arbetar med de uppgifter som pedagogerna gett dem. Vid några tillfällen ser vi elever som rör sig runt i klassrummet utan att ha någon uppgift och elever som inte gör de uppgifter de ska, utan pratar och stör.

Pedagogerna går runt i rummet och hjälper eleverna som ber om hjälp. Samtalstonen till eleverna är låg och vänlig.

Bedömning i text

Likabehandlingsplanen är väl känd hos pedagoger och elever och det finns i hög grad en gemensam och förankrad syn på värdegrunden både hos pedagoger och elever.

På skolan bedrivs ett till stora delar aktivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling vilket syns i elevenkäten. Föräldraföreningens initiativ med föreläsning för alla om nätmobbing är ett gott exempel på detta arbete.

Det finns i hög grad ett respektfullt förhållningssätt mellan pedagog och elev, men vissa brister i förhållningssättet mellan elev och pedagog i några klasser. Förhållningssättet mellan elev och elev är vanligtvis respektfullt.

Arbetsklimatet är oftast gynnsamt för elevernas lärande och pedagogernas arbetssätt att vara nära eleverna gynnar också inlärningen.

Bedömning enligt skala¹

Stora	a bri:	ster	i kva	litet			Mir	ıdre	god	kvali	tet				Go	d kva	litet					Mycket god kvalitet								
	1,0								2,0				3,0										4,0							
																	X													

Verksamheten har stora förbättringsbehov

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

^{1.0 &}lt;sup>1</sup> Stora brister i kvalitet

^{2.0} Mindre god kvalitet

^{3.0} God kvalitet

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

"En väg till frihet" är Waldorfskolorna egen läroplan som ligger till grund för all undervisning i skolan. Grundskolans läroplan Lgr 11 och Waldorfskolornas läroplan utgör tillsammans skolans styrdokument, berättar rektor. Waldorfpedagogikens mål är att begeistra eleverna genom kunskap, insikt och initiativ. Läroplanen återspeglar barnens utveckling då ämnesinnehållet är fördelat med hänsyn till vad som verkligen upplevs som intressant i varje ålder. Skolverkets övriga förordningar och krav uppfylls i form av nationella prov, skriftliga omdömen och betyg i årskurs 9, läser vi på skolans hemsida.

Vi läser vidare att:" de tre kunskapsfält som eleverna möter i en waldorfskola är teori, hantverk och konst. Dessa tre områden finns med under hela skolgången, bland annat utifrån en önskan om att eleverna senare, med insikt i olika alternativ, fritt skall kunna välja vidareutbildning och yrke. Arbetsformen är till en viss del periodundervisning, det vill säga att klassen under ett antal veckor varje morgon studerar samma ämne. Genom detta får eleverna sammanhängande tid att fördjupa sig och utveckla förmåga till koncentration och till att tränga in i lärostoffet. En konstnärlig och hantverksmässig bearbetning av ämnet vid sidan av en teoretisk omfattar många sidor hos eleven och gör att lärostoffet blir levande på ett personligt sätt och anpassat till varje elev. Därför är konst inte enbart ett ämne i Waldorfskolan, utan ett förhållningssätt eller en metod som genomtränger alla ämnen".

Vi ser under vår observation en strukturerad undervisning som i stort sett följer samma struktur enligt Waldorfskolans läroplan, genom alla årskurser. Pedagogen inleder ett arbetsområde eller tema med att berätta i ord och bild om områdets innehåll. Sedan följer en period med ämnesövergripande arbete där So och No-ämnena bakas in i temat. Ju äldre eleverna blir får de fler ämnesbundna lektioner. Alla pedagoger gör lokala pedagogiska planeringar (LPP) till varje arbetsområde, berättar en pedagog. Under vår observation ser vi i flera klasser ett pågående arbetsområde där eleverna ritar och skriver i egna böcker. Pedagoger berättar att den konstnärliga bearbetningen är viktig i waldorfpedagogiken och att eleverna oftast gör sina egna läromedel. Vi ser exempel från arbetsområden där eleverna själva skrivit och illustrerat i stora häften.

I årskurserna 3,6 och 9 pågår under vår observationsvecka i ämnena svenska, matematik och engelska förberedelser inför de nationella proven. Vi ser elever som repeterar gamla nationella prov, antingen individuellt eller gemensamt i klass.

Vi är inbjudna till en filmförevisning där elever i klass 8 har skapat egna filmer på engelska. Eleverna har skrivit ett eget manus och spelat in filmer där alla elever i klassen och även pedagogen deltagit. Filmerna visas för klass 8-9 och andra inbjudna pedagoger.

I en klass vi besöker planeras för ett framtida evenemang där eleverna ska framföra "Balders död" för hela skolan och föräldrar, i samband med arbetsområdet Vikingatid. Klassen övar under morgonsamlingen verserna och hur de ska röra sig i rummet under recitationen. Pedagogen leder eleverna och visar rörelserna.

Ett vanligt arbetssätt som vi ser vid flera tillfällen är att pedagogen ritar en bild i flera färger på griffeltavlan, som används som utgångspunkt för samtal om dagens arbete. I en klass ser vi en fortsättning av temat religiösa helgon då pedagogen först ritat en bild på tavlan som klassen sedan talar om. Därefter får varje elev läsa en text och besvara frågor. Svaren, eller en sammanfattning, skrivs sen i den bok som behandlar arbetsområdet och illustreras, antingen efter förebilden på tavlan eller med en egen bild. Vi ser eleverna i egen takt genomföra uppgiften och pedagogen gå runt i klassrummet och samtala och ge vägledning och beröm genom processen. Pedagogen uppmuntrar eleverna att hjälpa varandra, fråga om stavning, läsa och rita. Vi ser inga pågående grupparbeten under vår observationsvecka.

Waldorfskolans pedagogik uppmuntrar eleverna att själva utforma sitt lärostoff så att det passar varje enskild individ. Vi ser i elevernas egna tillverkade böcker att en del elever nått längre än andra i sin kunskapsutveckling.

Skolan har ca 15 datorer som mest används av eleverna i de högre årskurserna. Under vår observation ser vi inga lektioner där dessa används. Vi frågar elever om datoranvändandet och de yngre eleverna säger att det bara gäller eleverna i 8-9:an. I år 8 har eleverna möjlighet att under elevens val välja "Digital bild och skapande". Vi frågar vid vilka andra tillfällen som datorer används i undervisningen och eleverna i 8-9 berättar att de skriver texter ibland och att de använder internet för att söka fakta till olika arbeten. Eleverna säger också att nätets kapacitet är begränsad. Alla pedagoger har en egen dator. På skolans intranät, Idunsoft, skriver de sina skriftliga omdömen och LPP.

I klassrummen syns ingen modern teknik. Vid ett tillfälle ser vi en pedagog via sin dator spela upp ett program från utbildningsradion.

Rektor säger i intervju att det från hennes sida är en medveten handling att inte föra in datorer som ett verktyg i lärprocessen för de yngre åldrarna.

Skolan har flera olika byggnader som innehåller både förskola och skola. I alla klassrum ser vi träpanelade väggar laserade i milda färger och med sparsam utsmyckning. Alla möbler är av trä och det mesta av materialet gjord av naturmaterial. Vi ser också krukväxter och blommor i några klassrum. En pedagog berättar att varje ålder enligt Waldorfpedagogiken har sin särskilda utvecklingsfas och att klassrummen och stoffet anpassas efter detta. I en klass ska eleverna tillsammans bygga ett hus och vi ser utanför klassrummet ett virkesupplag som ska användas till detta. Barnen berättar att det är föräldrar som huggit ner träden och att de fått vara med och såga upp virket.

Skolans område är stort och innehåller flera olika naturtyper, såsom äng och skog. I skogen bygger eleverna kojor och vi ser olika lekredskap, klätterställningar och miljöer anlagda av naturens material. Rektor berättar att skolan har aktiva föräldrar som hjälper till att bygga och utrusta skolgården under arbetshelger som infaller en gång per termin.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande, samt en meningsfull fritid

Fritidshemmet på Idunskolan bedriver sin verksamhet till stora delar utomhus. Mellanmål serveras varje dag ute, och därefter kan barnen välja om de vill gå in. Vi ser pedagogerna möta barnen efter skoldagens slut och samla dem i en gemensam lek. Pedagogen berättar att syftet är att fånga upp alla elever och stärka gruppsammanhållningen samt bekräfta varje enskild elev.

I "Fritidsskjulet" ute på gården finns alltid en vuxen som är tillgänglig och som barnen kan se. Där finns en eldstad med bänkar runt omkring. Under vår observationsvecka ser vi en pedagog tända elden och sitta vid den under hela eftermiddagen. Barnen kommer fram och sitter en stund tillsammans med pedagogen och fortsätter sen med sin lek. Vi ser äldre elever som kommer ut med kopparbitar som de värmer över elden och går sen in i slöjdsalen och slöjdar. Övriga fritidspedagoger är ute på gården och närvarande i barnens aktiviteter.

Barnen har stora möjligheter att själva utforma sin vistelse på fritids, säger ansvarig fritidspedagog. Pedagogerna är lyhörda för barnens önskemål och hjälper till att utforma verksamheten efter dessa, fortsätter hon. De vill också värna barnens rätt till lek och fri tid.

Varje vecka träffas alla fritidspedagoger i ett möte och vi får möjlighet att delta. Vi hör pedagogerna diskutera hur de ska introducera knivar och lära barnen att tälja, efter önskemål från barnen. Ett annat område som diskuteras är hur de ska organisera sig för att ge barnen möjlighet att fortsätta att spela fotboll under eftermiddagen även nu när de gräver på gården.

Fritidspedagoger äter tillsammans med barnen i skolan och inför utvecklingssamtalen i skolan lämnar också fritids ett samtalsunderlag om varje barn till klassläraren. Fritids önskar också få delta i klassernas klasstimmar för att på så sätt kunna få ett underlag för det fortsatta arbetet med barnen i t ex värdegrundsfrågor, läser vi i ett verksamhetsdokument.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Om en pedagog känner oro för en elev vänder hen sig i första hand till den pedagogiska samordnaren som har en så kallad "Öppen tid" varje vecka. Då diskuteras olika åtgärder, t ex samordnaren gör ett besök i klassen, miljöanpassningar, föräldrasamtal, pedagogisk kartläggning av elev och eventuellt en anmälan till Elevhälsoteamet (EHT). Idunskolans Elevhälsoteam bestående av rektor, pedagogisk samordnare, skolsköterska, specialpedagog och adjungerade reflexpedagog och läkeeurytmist (som även är speciallärare) har möte varje vecka.

Vanligtvis upprättas en handlingsplan för elever med särskilda behov, som beskriver de åtgärder som behövs och sedan prövas dessa i en 6-7 veckors period. Därefter utvärderas åtgärden, berättar pedagogiska samordnaren som är ansvarig för detta. Åtgärderna kan vid behov räcka över en hel termin eller hela läsåret. Vid terminens slut görs en sammanställning av arbetet, utvärdering och en planering framåt, fortsätter hen.

I de flesta klasser arbetar också två pedagoger tillsammans för att hinna med att stötta elever med särskilda behov. Specialläraren arbetar oftast med eleverna i klassen men kan också vid behov ha enskild undervisning några tillfällen i veckan.

Klasskonferens med alla undervisande pedagoger sker en gång per termin. Då diskuteras bl a vilka anpassningar som skall göras och hur de ska göras.

Elever med dyslexi har tillgång till en egen dator med kompensatoriska hjälpmedel under skoldagen. Vi talar med några elever som berättar att de använder datorn när de ska skriva texter, eller lyssna på texter. De säger också att de tycker att alla pedagoger hjälper dem och anpassar undervisningen.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

På skolan finns endast få elever som får stöd i svenska och betyg i svenska som andraspråk. Dessa lektioner ges i form av stöd av en pedagog med behörighet i ämnet. Studiehandledning på modersmål förekommer inte och några elever har modersmålsundervisning som sker på skolan efter ordinarie skoltid.

Skolan och omvärlden

Eleverna i årskurs 8 och 9 har en veckas Praktisk Arbetslivs Orientering (PRAO) under läsåret.

Skolan tar också emot lärarpraktikanter från Waldorflärarhögskolan.

Närområdets möjligheter tas till vara i form av museibesök, kulturaktiviteter och tillgång till naturområden i anslutning till skolan.

SYV presenterar i samband med gymnasievalet i åk 9 olika yrkes och linjeval för eleverna, berättar rektor.

Bedömning i text

Undervisningen är i hög grad strukturerad och följer en rytm som bestäms av elevernas ålder och mognad. Fritidshemmets verksamhet följer en årstidsrytm och är i relativt stor utsträckning strukturerad.

Undervisningen följer en bestämd ordning som bibehålles genom hela skoltiden. Eleverna vet därför alltid vad som skall komma, vad de ska göra och vilka aktiviteter och färdigheter som övas.

I de yngre årskurserna prövas olika arbetssätt och arbetsformer i relativt stor utsträckning. Arbetssättet är kreativt och fantasifullt, men inte så utmanande eftersom det följer samma struktur. I de äldre årskurserna är arbetet endast till viss del utforskande och kreativt.

Ämnesövergripande arbete är ett arbetssätt som ofta används och ger eleverna goda möjligheter till överblick och sammanhang. Eleverna ges i viss mån ledning för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Arbetssätt som stimulerar till samarbete förekommer i viss mån. Utforskande och kreativa arbetssätt är vanligt förekommande i fritidshemmets verksamhet och den stora utegården lockar till utforskande och kreativitet, vilket ger goda förutsättningar till lärande och utveckling. Pedagogerna stimulerar i hög grad eleverna till samarbete.

Fritidshemmet kompletterar till stora delar utbildningen i skolan. Det är en stor fördel att fritidspedagogerna tar del i skolans verksamhet i kollegiemöten och utvecklingssamtal samt att en del av pedagogerna också är resurser i klasserna.

Användandet av modern teknik förekommer till viss del, och bara i de högre årskurserna. Antal datorer och begränsad kapacitet på nätverksuppkoppling försvårar utvecklandet av användningen som ett verktyg i lärandeprocessen samt utvecklandet av källkritiskt tänkande i informationsflödet.

Den fysiska miljön inomhus är i stor utsträckning stimulerande och mångsidig. Utomhusmiljön erbjuder även i hög grad utmaningar.

Skolans strukturerade och metodiska arbete med barn i behov av särskilt stöd präglar verksamheten som i hög grad anpassas för dessa elever.

Endast få elever får undervisning i svenska som andra språk och för dessa elever finns relativt väl fungerande strategier och metoder.

Närområdets möjligheter tas till stora delar tillvara i verksamheten. Samverkan med samhälle och arbetsliv förekommer till viss del med PRAO för årskurs 8 och 9. Gymnasievalet och informationen om detta ger eleverna delvis förutsättningar att ta ställning till framtida studier och yrkesval.

Bedömning enligt skala

Stora	bris	ster	i kva	litet			Min	ndre (	god	kvali	tet			Go	d kva	litet		Mycket god kvalitet							
1	1,0								2,0							3,0							4	4,0	
																X									

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

På Idunsoft skriver pedagogerna sina skriftliga omdömen om varje elev inför utvecklingssamtalen. De flesta elever vi pratar med tittar på omdömena endast inför utvecklingssamtal. De skriver och utvärderar sina egna IUP tillsammans med föräldrar och pedagog under utvecklingssamtalet. För övrigt litar de på vad pedagogerna säger till dem att göra, säger de elever vi pratar med. Idunskolans elever har ingen egen inloggning till Idunsoft utan måste logga in via föräldrars inloggning.

I de högre klasserna ger pedagogerna vid ett arbetsområdes början ut sin LPP där eleverna också kan läsa vad som förväntas av dem och vilka förmågor som övas. Efter periodens slut utvärderar pedagogen arbetsområdet i varje elevs periodhäfte där eleven själv kan läsa hur arbetet bedömts utifrån de kriterier som står i LPPn, berättar en pedagog.

I klassrummen ser vi hopfällbara bord som eleverna själva sätter upp varje morgon efter samlingen. Dessa bord ställs sedan om till lunchen som intas i klassrummen. Eleverna hjälper till att duka och ställa fram maten som kommer i kantiner från en närliggande skola. Varje dag eller vecka byts matvärdarna, så att alla har denna uppgift någon gång. Sedan flyttas borden tillbaka för undervisning.

Inflytande över verksamheten

Undervisningen på skolan följer barnets utveckling och ämnesinnehållet är fördelat med hänsyn till vad som upplevs som intressant i varje ålder enligt Waldorfskolans läroplan.

Undervisningen är ämnesintegrerad och sker i blockundervisning under en period varje morgon.

Pedagogerna planerar arbetsområdena innan terminsstart under planeringsdagar. Vi frågar en pedagog hur eleverna kan påverka arbetet och planeringen och hen berättar att hen alltid försöker få med eleverna i processen genom att fråga hur de vill göra och vad de vill göra. Elever vi talar med säger att de litar på sina lärare och att de gör bra planeringar. I några ämnen har de fått välja redovisningsformer.

Eleverna arbetar ofta med egna arbetsböcker som de skriver och illustrerar själva. I de högre årskurserna ser vi fler läroböcker som undervisningen utgår ifrån.

Vi ser i de flesta klasser en majoritet flickor och märker inte någon skillnad i inflytande och utrymme mellan könen, i undervisningen.

Demokratiska processer

I skolans elevråd deltar alla klasser med 2 representanter. Möte hålls en gång i månaden och varje gång väljs en ordförande som leder mötet, och en sekreterare. Rektor deltar i alla möten. Vi deltar i ett möte. Eleverna tar upp frågor som kommit fram under klasstimmarna, som är schemalagda en gång i veckan, och bl a ska innehålla klassråd. Alla klasser har inte diskuterat elevrådsfrågor och frågorna tas tillbaka. Rektor informerar och därefter tas övriga frågor upp.

Skolan har en aktiv föräldraförening. Någon personal från skolan är oftast med på dess möten, säger rektor, och en representant från ledningsgruppen är alltid inbjuden till föreningens styrelsemöten. Föreningen arbetar i föräldragrupper och inbjuder till temakvällar och föreläsningar, hjälper till med höstmarknaden, att organisera arbetshelger en gång per termin och hantverksgrupp, sygrupp och trädgårdsgrupp. En grupp som kallas "Framtidsverkstad" arrangerar kurser och föreläsningar i skolans lokaler med aktörer utanför skolan. Vi läser på föreningens anslagstavla om alla dessa aktiviteter.

Bedömning i text

Eleverna ges viss möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande. Avsaknad av egen inloggning till Idunsoft gör det svårt för eleverna att bedöma sin utveckling under arbetets gång.

Skolans system med flyttbara bänkar, lunch i klassrummen och trivselvärdar hjälper eleverna att i stor utsträckning ta ansvar för sin arbetsmiljö.

Pedagogerna planerar ämnesinnehållet i undervisning under planeringsdagarna innan terminsstart. Elevers tankar, intressen och åsikter tas i relativt stor utsträckning tillvara i verksamheten.

Arbetet med de egna läroböckerna stimulerar i relativt stor utsträckning elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande.

Flickor och pojkar ges i relativt stor utsträckning ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

Elevråd och klassråd fungerar relativt bra och övar eleverna i att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Föräldrarna ges relativt stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora bri	ister	i kva	litet			Mir	ndre	god	kvali	tet					Go	d kva	litet				Mycket god kvalitet							
1,0					2,0												3,0	4,0						4,0				
																		X										

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

På Idunskolan får eleverna betyg först i åk 9. Skolan är undantagen från betygsbestämmelserna fram till åk 9.

Vi frågar elever i åk 8 om de känner till kunskapskraven i de olika ämnena och de svarar att de inte vet så noga men att lärarna talar om för dem vad de ska kunna. I åk 9 svarar eleverna att de vet vad de ska göra för att uppnå ett visst betyg och att pedagogerna ger feedback efter ett arbetsområde. De säger att de inte tittar så ofta på Idunsoft eftersom de måste be föräldrarna om inloggning utan det gör de bara inför betygssamtalet.

I åk 6 bedöms eleverna efter läroplanens matriser utan att det kallas betyg och omdömena som ges är inte betygsliknande. Från och med åk 8 kallas utvecklingssamtalen för betygssamtal och eleverna introduceras till kursplaner och målstyrda betyg.

Vi ser ingenstans synligt uppsatta mål eller kunskapskrav och hör heller aldrig pedagoger diskutera förmågor eller kriterier med eleverna.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Under hela skolgången ger pedagogerna skriftliga omdömen till eleverna en gång per läsår där de får veta om de riskerar att inte nå kunskapsmålen.

Utvecklingssamtal sker en gång per termin i alla klasser på Idunskolan. Inför betygsamtalen skriver pedagogerna resultat och omdömen i Idunsoft så att föräldrar och elever kan förbereda sig till samtalet.

En pedagog berättar att hen inför det första utvecklingssamtalet skriver ett individuellt omdöme om varje elev, som sedan används som underlag vid samtalet. Sedan skrivs en Individuell UtvecklingsPlan (IUP) som utvärderas och skrivs om vid nästa samtal. Ingen förberedelse inför samtalet sker i skolan och pedagogen leder samtalet.

IUP är indelad i tre delar. Den första är "var är vi" och fylls i av pedagogen innan samtalet. Under samtalet diskuterar föräldrar, elev och pedagog sedan gemensamt den andra delen; "vart ska vi" då elevens styrkor, intressen och utvecklingsområden belyses. Därefter skrivs en handlingsplan "Hur gör vi". Vi ser mallen för denna IUP i de dokument som vi studerar.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Nationella prov rättas och bedöms i åk 3 av klassläraren. I allmänhet får pedagogen stöd av klassens resurslärare eller specialpedagog.

I åk 6 och 9 rättar och bedömer respektive ämneslärare sina elevers prov. Vid svårare bedömning kan pedagogen vända sig till resurslärare eller den pedagogiska samordnaren för att diskutera tveksamheter. Vi frågar om det sker någon sambedömning med andra skolor, men det har inte förekommit svarar pedagogen.

Bedömning i text

Eleverna i åk 9 har god kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena. Eleverna i åk 8 som inte får betyg har i viss utsträckning kännedom om kunskapskraven. De yngre eleverna har ingen eller liten kännedom om kunskapskrav och vilka förmågor som skall tränas.

Föräldrar och elever ges relativt goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Lärarna ger till stora delar återkoppling till eleverna på deras kunskapsutveckling. Framåtsyftande, individuell planering används till stora delar.

Skolans system där pedagogerna rättar sina egna elevers prov utan sambedömning med andra ämneslärare försvårar möjligheterna till rättssäker, allsidig och likvärdig bedömning.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet						
1,0	2,0	3,0	4,0						

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Rektor och ledningsgrupp, som består av pedagogisk samordnare, skolans huvudman, förskolerepresentant, fritidsföreståndare, 1:e lärare och skoladministratör, leder skolans verksamhet.

Rektor beskriver sin huvuduppgift som att vara ansvarig för den pedagogiska ledningen och huvudmannens uppgift att vara operativ ledare för organisationen.

Som pedagogisk ledare ser rektor som sitt uppdrag att säkerställa personalens kompetens, rekrytera rätt personer, värna om skolans pedagogiska inriktning, motivera personalen att hjälpa till med utveckling och ta reda på personalens förväntningar på skolans utveckling.

Rektor deltar i alla kollegieträffar och ser sig själv som ansvarig för alla barn i skolan. Vi observerar en kollegieträff och ser en strukturerad mötesordning som innehåller både information, pedagogisk diskussion och elevärenden.

Hon deltar alltid på föräldramöten i början av elevernas skolgång, och senare vid behov, förändringar och vid inbjudan, hon deltar i samtal med föräldrar om pedagogerna eller föräldrarna önskar och är med vid upprättandet av åtgärdsprogram.

En gång i månaden har skolan en storkonferens då all personal i skola och förskola möts. Dessa möten kan då innehålla föredrag och tid till att diskutera och dela med sig av pedagogiska frågor.

Pedagoger som vi frågar om rektors roll i skolan bekräftar att de ser henne som den pedagogiska ledaren och att de nästan alltid vänder sig till henne om pedagogiska frågor.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolans systematiska kvalitetsarbete beskrivs utifrån en årscykel. Varje vecka vid lärarkollegiet görs också en utvärdering, berättar rektor. Kollegiet utvärderar och analyserar bl a utvecklingssamtal, kundundersökningen och andra aktuella frågor.

Den årliga sammanställningen av kvalitetsanalysen, som baseras på egna analyser, genomförs huvudsakligen på återblicksdagarna då skolpersonalen samlas till konferens, säger rektor. I kvalitetsanalysen beskriver rektor att som ett led i analysen har ett urval lyfts upp som fokusområden. Urvalet görs utifrån behov och resultat.

Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras varje år säger pedagoger vi talar med. Elever och föräldrar involveras i arbetet via elevråd och föräldraenkäter. Vid elevrådsmöte som vi

besöker ber rektor representanterna att komma med förslag på nya formuleringar till trygghetsenkäten som eleverna besvarar varje år.

Efter skolavslutningen samlas alla pedagoger i skolan till en veckas planeringsdagar. Då skall höstens arbete planeras och LPP skrivas och lämnas till rektor, berättar en pedagog.

Rektor genomför varje år medarbetarsamtal med samtliga medarbetare på skolan.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Pedagogerna uppmuntras att gå de utbildningar som bl. a. Nacka kommun eller andra anordnare erbjuder, utbildningar på Waldorflärarhögskolan samt ta del av gemensamma föreläsningar på storkonferensen.

På kollegiemötet varje vecka finns möjlighet att delge varandra intryck eller kunskaper ifrån kurser och seminarier. Vid vårt besök berättar två pedagoger om sitt deltagande i den stora Världswaldorflärarkonferens som hölls i Schweiz under påsklovet.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Nästan alla 6-åringar från Idunförskolan går vidare till Idunskolan, säger rektor. Inför skolstart bjuds eleverna en dag i maj in till en dag i skolan. De får träffa sin lärare och nya klasskamrater och äta i skolan. För alla barn görs en pedagogisk screening och en hälsoundersökning.

Inför gymnasievalet informerar en Studie och Yrkesvägledare (SYV) föräldrar och elever om de olika gymnasieskolorna, och olika inriktningar. SYV har sedan individuella samtal med eleverna. Detta år har eleverna inte besökt gymnasiemässan, berättar en pedagog och rektor säger att av årets avgångselever har ca hälften sökt till ett Waldorfgymnasium.

Bedömning i text

Rektor har i stor utsträckning kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar i hög grad för att utveckla verksamheten tillsamman med ledningsgrupp och medarbetare.

Rektor tar i hög grad ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utvärdera och utveckla verksamheten tillsammans med personal, barn och föräldrar.

Det systematiska kvalitetsarbetet präglar verksamheten och dokumenteras i stor utsträckning

Personalen erbjuds i stor utsträckning kompetensutveckling som är kopplade till verksamhetens behov och det finns väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyten mellan pedagogerna.

Det finns ett väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformerna.

Bedömning enligt skala

Stora	a bri	ster	i kva	litet			Mir	dre	god l	kvali	tet		God kvalitet									Mycket god kvalitet						
	1,0								2,0				3,0										4,0					
																											X	

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Observationsår: 2008 Nuläge: 2016

Förbättringsområden i tidigare rapport:

Ansvar och inflytande	Elevinflytande	Åtgärdat
Betyg och bedömning	Utvärdering av kunskapsmål	Kvarstår till viss del
Betyg och bedömning	Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling	Åtgärdat
Rektors ansvar	Arbete med kvalitetsredovisningar och utvärderingar	Åtgärdat

REFERENSER

Arbetsplan särskilt stöd Idunskolan

Behörighetskrav Waldorf

Beslut skolinspektionen Fritidshem Idunskolan mars 2015

Beslut skolinspektionen Idunskolan mars 2015

Brev till föräldrar från fritidshemmet

Fridunbrev i december 2015

Friduns arbete under läsåret 2015-16

Hälsning från Fridun till skolans utvecklingssamtal

Idunskolans hemsida www.idunskolan.se

Kalendariet Idunskolan lå 15-16

Kartläggning stödbehov Idunskolan

Kursplan Eurytmi

Kvalitetsanalys Idunskolan 13-14

Kvalitetsanalys uppföljning 14-15 2015

Lathund IUP Idunskolan

Läroplan för grundskolan Lgr 11

Personal skola fritids Idunskolan 2015-16

Presentation Idun vt 16

Resultat Idunskolan 2014-15

Schema för Idunskolan läsåret 2015-2016

Verksamheten på Fridun februari 2015

Verksamhetsplan Idun 2015-16

Våga Visa bedömningsmatris Grundskola, grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Våga Visa metodbok

